Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0260

Poročilo Komisije o Moldaviji za leto 2025

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. julija 2026 o poročilu Komisije o Moldaviji za leto 2025 (2025/2258(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 4. novembra 2025 z naslovom Sporočilo o širitveni politiki EU za leto 2025 (COM(2025)0690), ki mu je priložen delovni dokument služb Komisije z dne 4. novembra 2025 z naslovom Republic of Moldova 2025 Report (Poročilo o Republiki Moldaviji za leto 2025) (SWD(2025)0758),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2025/535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. marca 2025 o vzpostavitvi instrumenta za reforme in rast za Republiko Moldavijo[1],

– ob upoštevanju programa reform v okviru načrta Republike Moldavije (v nadaljnjem besedilu: Moldavija) za rast za obdobje 2025–2027,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Moldaviji,

– ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta o Moldaviji z dne 26. junija 2025,

– ob upoštevanju sklepov predsedstva z dne 16. decembra 2025 o širitvi,

– ob upoštevanju skupne izjave po drugem vrhu med Republiko Moldavijo in EU 22. junija 2026,

– ob upoštevanju izidov devete seje pridružitvenega sveta EU-Republika Moldavija, ki je potekala 4. junija 2025,

– ob upoštevanju memoranduma o soglasju med Evropskim

[1] UL L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

parlamentom in parlamentom Republike Moldavije z dne 18. marca 2026,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0164/2026),

A. ker je Moldavija 22. septembra 2025 zaključila dvostransko preverjanje, ki se je začelo 10. julija 2024; ker je Moldavija pripravljena uradno začeti pogajanja o vseh šestih sklopih za pristopna pogajanja z EU; ker so se 15. junija 2026 uradno začela pogajanja o sklopu 1 (temeljne prvine);

B. ker je moldavska vlada naznanila svoj ambiciozen, a uresničljiv cilj, da namerava začasno zaključiti pristopna pogajanja do začetka leta 2028 in se Evropski uniji pridružiti do leta 2030;

C. ker so v Moldaviji 28. septembra 2025 potekale parlamentarne volitve, ki so privedle do proevropske večine in ponovno potrdile, da si moldavsko prebivalstvo želi evropsko prihodnost za državo, čeprav prihaja do tujega vmešavanja Rusije in njenih posrednikov, kot ga ne pomnimo, saj so bila po navedbah moldavskih uradnikov za to vmešavanje porabljena sredstva v višini 350 milijonov EUR, kar ustreza 2 % moldavskega bruto domačega proizvoda;

D. ker ima Moldavija s Komisijo tehnična pogajanja o vseh šestih sklopih za pristopna pogajanja z EU;

E. ker je podlaga za politično pridruževanje in gospodarsko povezovanje med EU in Moldavijo še naprej pridružitveni sporazum, v katerem je določeno poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje, med stranema pa poteka tudi reden politični in gospodarski dialog;

F. ker je vlada Moldavije 19. januarja 2026 sporočila, da se namerava uradno umakniti iz Skupnosti neodvisnih držav, ker je parlament Moldavije 2. aprila 2026 na zadnji obravnavi uradno sprejel zakon o razveljavitvi ustanovnih listin organizacije in ker je predsednica Maia Sandu 6. aprila 2026 podpisala odlok o razglasitvi zakona;

Napredek pri reformah, povezanih s pristopom k EU, zlasti na področju pravne države in upravljanja

1. izreka pohvalo Moldaviji za njeno stalno zgledno zavezanost pristopu k EU in njen neomajni napredek pri s tem povezanih reformah kljub velikim notranjim in zunanjim izzivom, kot je vztrajno sovražno vmešavanje Rusije; pozdravlja oceno Komisije, da je Moldavija dosegla napredek pri vseh poglavjih in največji letni napredek med državami kandidatkami; meni, da je ta napredek zlasti izjemen glede na izreden geopolitični pritisk, pod katerim država še naprej deluje; spodbuja Moldavijo, naj še naprej redno izvaja reforme, da bi napredek prinesel oprijemljive koristi za državljane in podjetja, s

čimer bi se povečali gospodarski razvoj, odpornost in zbliževanje z Evropsko unijo, v skladu z izraženim ciljem Moldavije, da začasno zaključi pristopna pogajanja do začetka leta 2028;

2. pozdravlja začetek pristopnih pogajanj o sklopu 1 (temeljne prvine) 15. junija 2026 po uspešnem zaključku dvostranskega postopka pregleda septembra 2025 in poznejšem začetku tehničnih pogovorov o pogajalskih sklopih; pozdravlja oceno Komisije, da je vseh šest pogajalskih sklopov pripravljenih za odprtje; poziva Svet, naj ubere pristop, ki temelji na dosežkih, ter brez nadaljnjega odlašanja uradno odpre vse sklope; želi spomniti države članice na načelo lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji, v skladu s katerim se morajo vzdržati vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev Unije, in jih zato poziva, naj ne blokirajo ali zadržujejo pristopnih pogajanj na podlagi dvostranskih vprašanj; poudarja, da bi začetek pristopnih pogajanj pomenil, da EU priznava in nagrajuje konkretne dosežke Moldavije, s čimer bi se okrepili verodostojnost in integriteta širitvenega procesa; pozdravlja sprejetje načrtov za uresničevanje ciljev na področju pravne države, javne uprave in demokratičnih institucij ter posodobljenega nacionalnega programa za pristop k Evropski uniji za obdobje 2025–2029; pozdravlja napredek, ki ga je Moldavija že dosegla na tehnični ravni pri prenosu pravnega reda EU;

3. poudarja, da bi morala hitrost pristopnega procesa Moldavije odražati znaten napredek, ki ga je država dosegla pri reformah; poziva Komisijo, naj dejavno olajšuje in zagotavlja pripravljalno podporo, vključno s tehnično pomočjo, nadaljnjimi preverjanji in krepitvijo upravnih zmogljivosti, da bi Moldaviji omogočila učinkovit napredek pri pogajanjih in istočasen napredek v vseh sklopih;

4. priznava, da evropsko povezovanje Moldavije pozitivno prispeva k stabilnosti in varnosti v Evropi ter je ključni katalizator demokratične odpornosti države, institucionalnih reform, pravne države in trajnostnega gospodarskega razvoja;

5. je seznanjen z oceno Komisije, da je Moldavija dobro napredovala pri reformi pravosodnega sektorja; opozarja Moldavijo na njeno zavezo, da bo upoštevala priporočila Beneške komisije; poudarja, da so za trajnost reform potrebni široka politična podpora in vključujoč dialog v celotnem političnem spektru ter smiselno posvetovanje s civilno družbo in strokovnimi deležniki; priznava neomajno politično voljo in vztrajna prizadevanja Moldavije za vzpostavitev neodvisnega, nepristranskega, odgovornega in strokovnega pravosodnega sistema;

6. poziva moldavske oblasti, naj poskrbijo, da bo postopek preverjanja sodnikov in tožilcev potekal vključujoče, predvidljivo in pravno zanesljivo, ter spodbuja državo, naj postopek nemudoma učinkovito zaključi, saj je končan postopek preverjanja ključnega pomena za zaupanje javnosti v sodstvo, izločitev kompromitiranih sodnikov in

krepitev pravne države kot temelja za vključevanje v EU; poziva Moldavijo, naj pravosodnim organom priskrbi zadostne proračunske in človeške vire ter še naprej sprejema ukrepe za krepitev njihovih zmogljivosti, da bi med drugim odpravila primanjkljaj sodnikov in tožilcev, skrajšala postopke, zlasti v primerih korupcije in gospodarskega kriminala, ter izboljšala digitalizacijo, dostopnost, učinkovitost in preglednost pravosodja za vse državljane;

7. je seznanjen z doslednim napredkom Moldavije pri preprečevanju korupcije in boju proti njej, pri čemer so se izboljšali rezultati v zadevah na visoki ravni in zadevah, ki niso na visoki ravni; poudarja, da je treba dodatno okrepiti operativne zmogljivosti, institucionalno neodvisnost, strokovnost ter odgovornost, prav tako pa izboljšati mehanizme za usklajevanje med vsemi ključnimi protikorupcijskimi in pravosodnimi institucijami, da bi zagotovili dolgoročni uspeh celovitih reform;

8. poudarja, da je treba prizadevanja za boj proti korupciji izvajati dosledno, nepolitično in pregledno ter se izogibati ad hoc ali pospešenim zakonodajnim pobudam, ki bi lahko ogrozile pravno varnost in zaupanje v institucije; poudarja, da je treba kakovosti, trajnosti in spoštovanju ustreznih postopkov dati prednost pred hitrim izvajanjem reform, da se zagotovita dolgoročna verodostojnost in odpornost protikorupcijskega okvira;

9. poudarja, da je nadaljnja obravnava vpliva oligarhičnih struktur na političnem, gospodarskem in medijskem področju še vedno osrednja prednostna naloga za spodbujanje evropskega povezovanja Moldavije;

10. poudarja, da so bile parlamentarne volitve 28. septembra 2025 peto zaporedno glasovanje, ki je potrdilo podporo moldavskega ljudstva pristopu države k EU in s tem povezanim reformam; odločno obsoja večkratne poskuse Ruske federacije, proruskih oligarhov in ruskih posrednikov, da bi destabilizirali državo, ustvarjali in razširjali dezinformacije, povzročili razkol v moldavski družbi, spodkopali demokratične institucije v državi in obrnili njeno evropsko pot;

11. pozdravlja oceno Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE)/Urada za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR), da so bile parlamentarne volitve dobro organizirane in konkurenčne ter so volivcem ponudile jasno izbiro med političnimi možnostmi; poziva Moldavijo, naj svojo volilno zakonodajo in volilne postopke nadalje uskladi z evropskimi in mednarodnimi standardi ter izvede še vsa neizpolnjena priporočila Beneške komisije in OVSE/ODIHR;

12. izraža pohvalo za odpornost, ki so jo moldavske institucije in družba pokazale pri varovanju integritete volilnega procesa kljub obsežni hibridni kampanji Rusije in njenih posrednikov; je seznanjen, da so

bili ključni dejavniki tega uspeha pravočasna in usklajena prizadevanja moldavskih oblasti, dejavna vključenost civilne družbe in neodvisnih medijev ter podpora EU in njenih držav članic, med drugim v okviru partnerske misije EU v Moldaviji (EUPM);

13. opozarja, da je zlonamerno rusko vmešavanje nenehen in spreminjajoč se proces, ki ga je treba stalno spremljati in se nanj odzivati z vsedružbenim pristopom ter ustreznimi institucionalnimi zmogljivostmi in viri; poziva EU in njene države članice, naj okrepijo podporo institucionalni odpornosti Moldavije, strateškim komunikacijskim zmogljivostim, kibernetski varnosti, neodvisnim medijem in demokratičnim zaščitnim ukrepom; poudarja, da bi morala biti njena prizadevanja za boj proti širjenju dezinformacij in napačnih informacij iz Rusije skladna z zahtevami glede zakonitosti, nujnosti in sorazmernosti; ugotavlja, da je mogoče izkušnje, pridobljene v Moldaviji, uporabiti tudi za zaščito drugih demokracij, ki se spoprijemajo s podobnimi hibridnimi grožnjami; izraža resno zaskrbljenost zaradi delovanja proruskih mrež, ki jih povezujejo z obsežnim izogibanjem sankcijam, vmešavanjem v volitve in dezinformacijskimi kampanjami, pri čemer uporabljajo infrastrukturo za kriptovalute ruskih finančnih akterjev, kot je Promsvyazbank; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo sodelovanje na področju finančnega obveščanja, izboljšajo izvrševanje sankcij ter podprejo moldavske oblasti pri boju proti nezakonitim finančnim tokovom in tujemu vmešavanju prek tretjih držav, med drugim s ciljno usmerjenimi sankcijami in ukrepi za kibernetsko spremljanje;

14. poudarja, da ima moldavska diaspora ključno vlogo pri ohranjanju evropske usmeritve države, kar dokazuje njena dejavna udeležba v demokratičnih procesih, med drugim na parlamentarnih volitvah 28. septembra 2025, spominja pa tudi na njen pomemben prispevek k družbenogospodarskemu razvoju Moldavije; poziva moldavske oblasti, naj še naprej krepijo vezi z diasporo in spodbujajo njeno aktivno vključevanje v proces evropskega povezovanja države;

15. poziva moldavske oblasti, naj izkoristijo svoj trden proevropski mandat, da bi pospešile tempo osrednjih reform, ki so potrebne na poti do članstva v EU, in izpolnile ambicijo, da se pristopna pogajanja zaključijo do začetka leta 2028; priznava, da je Moldavija kot država kandidatka trdno zavezana izvajanju zahtevnih, a potrebnih reform; poziva moldavsko politično elito, naj ohrani politično soglasje glede pristopa k EU; poudarja, da je bistveno ohraniti zaupanje moldavskih državljanov v proces pristopa k EU, med drugim s pravočasnim uradnim začetkom pristopnih pogajanj; pozdravlja ustanovitev posebnega parlamentarnega odbora za evropsko povezovanje v moldavskem parlamentu in poudarja pomen medstrankarskega sodelovanja za trajnostni uspeh reform, povezanih s pristopom k EU, in napredek na poti k članstvu v EU;

16. izraža pripravljenost, da bo še naprej podpiral moldavski parlament, in sicer z vzajemno dogovorjenimi dejavnostmi v podporo demokraciji, ki bodo v skladu s potrebami institucije, njenih izvoljenih članov in osebja; poudarja slovesno odprtje urada Evropskega parlamenta za stike z državami vzhodnega partnerstva v Kišinjevu 7. novembra 2025, kar kaže na zavezanost Parlamenta k poglobitvi sodelovanja z Moldavijo in celotno regijo vzhodnega partnerstva; v tem okviru pozdravlja obnovljeni memorandum o soglasju, ki sta ga marca 2026 podpisala predsednica Evropskega parlamenta Roberta Metsola in predsednik moldavskega parlamenta Igor Grosu;

17. pozdravlja organizacijo prvega vrha EU-Moldavija julija 2025, ki je pomemben politični mejnik v odnosih med EU in Moldavijo ter močan politični signal podpore suverenosti, demokratični stabilnosti in evropski poti Moldavije; je seznanjen s skupno izjavo po drugem vrhu med Republiko Moldavijo in EU 22. junija 2026, v kateri sta poudarjeni zaveza Moldavije, da bo še naprej krepila pravno državo, in spodbuda EU, naj okrepi prizadevanja na področju reforme sodstva in boja proti korupciji;

18. poudarja, kako pomembno je preprečevati dezinformacije v zvezi s procesom evropskega povezovanja; poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in moldavsko vlado, naj okrepijo skupna prizadevanja na področju strateškega komuniciranja, da bi se v Moldaviji izboljšala prepoznavnost EU; poudarja, da je treba izvajati ciljno usmerjene kampanje, s katerimi bi moldavski javnosti, zlasti na podeželskih območjih in regijah, pojasnili konkretne, vsakodnevne koristi priprav na pristop k EU in projektov, ki jih financira EU;

19. poudarja pomen ukrepov za podporo demokraciji v Moldaviji, s katerimi se izboljšujeta kakovost demokratične razprave in odpornost proti dezinformacijam; pozdravlja sodelovanje moldavskih oblasti in akterjev civilne družbe med drugim z Evropsko ustanovo za demokracijo kot orodjem, ki lahko zapolni praznino, ki jo je v regiji pustila razpustitev Agencije ZDA za mednarodni razvoj (USAID); v tem okviru Evropski ustanovi za demokracijo čestita, da je v letu 2025 z le za 34 % večjim proračunom zagotovila za 62 % več nepovratnih sredstev kot v letu 2024; pozdravlja dejstvo, da je Evropska ustanova za demokracijo v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 potrojila svojo podporo moldavskim subjektom;

20. ponovno poudarja, da bo moldavsko ljudstvo bolj podpiralo evropsko povezovanje, če se bodo pogoji za njihov način preživljanja izrazito izboljšali, to pa bi dosegli s krepitvijo državnih institucij, utrditvijo zanesljivega sistema socialnega varstva, bojem proti revščini in dvigom življenjskega standarda po vsej državi ter bojem proti korupciji in vplivu oligarhov;

Socialno-ekonomske reforme

21. pozdravlja dober dosedanji napredek pri izvajanju načrta za rast za Moldavijo in njenega programa reform, na katerem ta načrt temelji, s katerim naj bi podprli njene socialno-ekonomske in temeljne reforme ter izboljšali njen dostop do enotnega trga EU; pozdravlja, da so bila v okviru predhodnega financiranja izplačana sredstva v znesku 270 milijonov EUR, iz instrumenta za reforme in rast za Moldavijo pa dodatna podpora v znesku 207,9 milijona EUR, vključno z drugo tranšo marca 2026 v skupnem znesku 189 milijonov EUR, ker je država v celoti izvedla 24 od skupno 26 reformnih ukrepov z rokom decembra 2025; poziva Moldavijo, naj si še naprej prizadeva za dokončanje preostalih dveh reformnih ukrepov do leta 2025, in jo pri tem podpira; poziva Komisijo, naj racionalizira notranje postopke, da bi zagotovila pravočasno oceno in izplačilo sredstev, ko Moldavija sprejme predloženo zakonodajo, o kateri so se moldavske oblasti tudi predhodno posvetovale;

22. poziva Komisijo, naj moldavskim oblastem zagotovi upravno in tehnično pomoč, da se zagotovi pravočasno in učinkovito črpanje sredstev iz instrumenta za reforme in rast; poziva moldavsko vlado, naj zagotovi učinkovito obveščanje, preglednost, prepoznavnost in odgovornost pri uporabi sredstev iz tega instrumenta, tudi s konstruktivno vključitvijo civilne družbe;

23. poziva, naj se v proračunu EU za leto 2027 zagotovi ciljno usmerjena upravna in tehnična pomoč, namenjena pripravi Moldavije na prehod na novo strukturo prihodnjega večletnega finančnega okvira in instrumenta Globalna Evropa; poudarja, da je treba moldavski upravi pomagati pri prilagajanju na prihodnji model izvajanja stebra Evropa; poudarja, da morajo za dodelitev in sprostitev sredstev še naprej veljati strogi pogoji, kot so izpolnitev dogovorjenih reformnih mejnikov, makrofinančna stabilnost, dobro finančno upravljanje, preglednost pri izvrševanju proračuna ter obstoj učinkovitih zaščitnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in nasprotju interesov; znova poziva Komisijo, naj v naslednjem večletnem finančnem okviru EU v sklopu prihodnjega stebra Globalna Evropa vključi zadostna sredstva za Moldavijo in jo začne pripravljati na učinkovito uporabo prihodnjih predpristopnih sredstev; vztraja, da so izrecne in pregledne predpristopne dodelitve sredstev nujne za učinkovito spremljanje porabe in preprečevanje razdrobljenosti sredstev v okviru obsežnih geografskih stebrov;

24. pozdravlja dogovor, dosežen 24. julija 2025, o pregledu in posodobitvi trgovinskih pogojev poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja med EU in Moldavijo[2], ki zagotavlja stabilnost in predvidljivost za gospodarske subjekte iz EU in

---

[2] Pridružitveni sporazum med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani (UL L 260, 30.8.2014, str. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj).

Moldavije ter povečuje privlačnost države za vlagatelje; ugotavlja, da je sporazum sovpadel z iztekom avtonomnih trgovinskih ukrepov, odobrenih državi od julija 2022, s katerimi so bile opuščene uvozne dajatve in kvote za moldavski izvoz v EU, kar je Moldaviji pomagalo preusmeriti trgovino v EU in doseči vzajemno korist; poudarja, da je EU največja trgovinska partnerica Moldavije, saj je leta 2025 vanjo izvozila 67,5 % celotnega izvoza in iz nje uvozila 54,1 % celotnega uvoza, leta 2024 pa je bilo iz nje opravljenih 86 % neposrednih tujih naložb, s čimer je utrdila svoj položaj osrednjega stebra neposrednih tujih naložb v moldavskem gospodarstvu; poudarja, kako pomembne so neposredne naložbe EU v moldavsko gospodarstvo, saj olajšujejo gospodarsko vključevanje države v enotni trg EU, ustvarjajo nova delovna mesta in poslovne priložnosti ter izboljšujejo življenjske razmere državljanov;

25. pozdravlja, da se je gospodarsko vključevanje Moldavije v enotni trg EU okrepilo, ter spodbuja nadaljnje ukrepe za postopno sektorsko vključevanje ter ambiciozno, postopno in trajnostno liberalizacijo trgovine, med drugim z razširitvijo in poenostavitvijo tarifnih kvot ter po potrebi z njihovo postopno odpravo v skladu z revidiranim okvirom poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja, da bi se zagotovile oprijemljive gospodarske koristi, okrepila odpornost Moldavije in podprla njeno pot evropskega povezovanja; zlasti poziva Komisijo, naj preuči nadaljnjo postopno liberalizacijo trgovine z agroživilskimi proizvodi, vključno z odpravo preostalih netarifnih ovir in večjo podporo regulativnemu usklajevanju, zlasti kar zadeva sanitarne in fitosanitarne standarde ter tehnične ovire za trgovino in uvedbo polavtomatskega povečanja tarifnih kvot, povezanega s stopnjami izkoriščenosti in skladnostjo s standardi EU, hkrati pa zagotovi ustrezne zaščitne mehanizme za proizvajalce EU;

26. ugotavlja, da bi lahko znatno povečanje trgovine pridnestrske regije s preostalo Moldavijo in njena odvisnost od izvoza v EU vzpostavila pogoje za gospodarsko zbliževanje regije z moldavskim pravnim okvirom ter spodbudila dejansko gospodarsko reintegracijo, ki bi lahko služila kot pragmatična podlaga za mirno politično rešitev in morebitno ponovno združitev države; podpira prizadevanja Moldavije, da bi pridnestrsko regijo vključili v ukrepe gospodarskega in regulativnega zbliževanja, povezanega z enotnim trgom EU; pozdravlja dejstvo, da si oblasti v Kišinjevu prizadevajo za razširitev uporabe moldavske davčne zakonodaje na podjetja, ki delujejo v pridnestrski regiji, kar je korak k uskladitvi predpisov in gospodarskemu povezovanju;

27. ponovno poudarja pomen organizacij civilne družbe in neodvisnih medijev pri spremljanju upravljanja in napredka reform, povezanih z EU; vztraja, da mora biti finančna podpora moldavskim organizacijam civilne družbe v okviru proračuna EU za leto 2027 in prihodnjega instrumenta Globalna Evropa še naprej neodvisna od napredka vlade pri izvajanju reform; poziva k predvidljivim,

namenskim, prožnim in dostopnim tokovom financiranja za lokalne organizacije civilne družbe in zagovornike človekovih pravic prek novih mehanizmov financiranja, vključenih v program reform, da bi zagotovili njihovo učinkovito delovanje; poziva moldavsko vlado, naj resnično in učinkovito sodeluje s civilno družbo, tudi prek stalnih posvetovalnih platform; poziva jo, naj doseže napredek pri izvajanju nacionalnega programa za razvoj organizacij civilne družbe za obdobje 2024–2027; pozdravlja redna posvetovanja o procesu pristopa k EU in z njim povezanih reformah;

28. ponovno poziva, naj se pospeši postopno vključevanje Moldavije v enotni trg EU, in sicer z nadaljnjim usklajevanjem njenega pravnega in regulativnega okvira s pravnim redom EU ter s povezovanjem države z več programi, agencijami in pobudami EU, tudi tistimi, ki se nanašajo na digitalno gospodarstvo, finančne storitve in inovacije; čestita Moldaviji, da je 6. oktobra 2025 postala operativen del enotnega območja plačil v evrih, kar je olajšalo prenose v evrih in zmanjšalo stroške za moldavske državljane in podjetja; pozdravlja, da je Moldavija od 1. januarja 2026 vključena v območje EU „gostovanje kot doma“, kar moldavskim državljanom omogoča, da med potovanjem po EU uporabljajo svoje moldavske telefonske številke brez stroškov gostovanja; poudarja, da imajo take oprijemljive koristi ključno vlogo pri povečanju podpore javnosti vključitvi v EU; spodbuja nadaljnje usklajevanje z digitalnim pravnim redom EU ter nadaljnja prizadevanja za krepitev povezljivosti, digitalne infrastrukture in vključevanja na trg;

29. poudarja, da je treba nujno pospešiti celovito reformo javne uprave; poziva moldavsko vlado, naj na centralni in lokalni ravni zagotovi povsem strokovno in pregledno javno upravo z ustreznimi kompetencami, kar je bistveno za učinkovito izvajanje pravnega reda EU; poudarja, da je smiselna teritorialna upravna reforma ključna, da se poveča vloga lokalnih organov, saj sedanja razdrobljenost občin močno ovira njihovo finančno neodvisnost in upravne zmogljivosti za uspešno pridobivanje, porabo in upravljanje sredstev EU za regionalni razvoj; poudarja, da je treba lokalnim in regionalnim organom zagotoviti ciljno usmerjene izobraževalne programe in podporo za povečanje zmogljivosti, da bi jim omogočili uspešno prijavljanje na razpise ter črpanje in upravljanje razpoložljivih sredstev EU;

30. poudarja, da je za uspešen proces pristopa k EU potrebna visoka stopnja lokalne odgovornosti; obžaluje, da v predlagani strukturi večletnega finančnega okvira ni uradnih mehanizmov za lokalne in regionalne organe; poziva moldavsko vlado in Komisijo, naj v pripravo večletnih okvirnih programov in akcijskih načrtov sistematično vključita moldavske lokalne in regionalne organe ter njihova združenja; poziva, naj se v okvir prihodnjega instrumenta Globalna Evropa uvedejo posebni ukrepi in viri financiranja za povečanje zmogljivosti, da se moldavskim občinam zagotovi podpora

pri izvajanju reform za decentralizacijo in javnih storitev, usklajenih z EU;

31. pozdravlja dejstvo, da Moldavija od 1. januarja 2026 sodeluje v programu EU Ustvarjalna Evropa, s katerim se podpirata kulturni in ustvarjalni sektor, ter v sklopu za zaposlovanje in socialne inovacije Evropskega socialnega sklada plus, kar Moldaviji omogoča dostop do sredstev EU za projekte, ki so namenjeni zmanjševanju brezposelnosti, izboljšanju kakovosti delovnih mest in spodbujanju socialnih inovacij; poziva Komisijo, naj podpre vključitev te države v Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije, Evropsko agencijo za okolje, program Erasmus+, program DiscoverEU ter shemo šolskega sadja, zelenjave in mleka;

Človekove pravice

32. pozdravlja prizadevanja oblasti Republike Moldavije, da bi izboljšale zakonodajni okvir za enakost spolov, boj proti nasilju v družini in zaščito žrtev ter ga uskladile z mednarodnimi in evropskimi standardi, vključno z inkriminacijo digitalnega nasilja in prisilnih porok ter uvedbo feminicida v kazenski zakonik; poziva oblasti Republike Moldavije, naj okrepijo učinkovito izvajanje veljavne zakonodaje na področju boja proti nasilju nad ženskami, vključno z nasiljem v družini, in zaščite žrtev;

33. pozdravlja dejstvo, da se izvaja nacionalna strategija na področju trgovine z ljudmi, sprejeta septembra 2023; poziva Moldavijo, naj še naprej utrjuje svoj pravni in institucionalni okvir, med drugim z uvedbo učinkovitejših orodij za javne organe pri preiskovanju in pregonu novih oblik izkoriščanja;

34. ugotavlja, da je treba pravni in institucionalni okvir za pravice invalidov v Moldaviji nadalje uskladiti s pravnim redom EU in ustreznimi mednarodnimi standardi; poziva zlasti k uskladitvi okvira za dostopnost z evropskim aktom o dostopnosti[3];

35. je zaskrbljen zaradi poskusov kišinjevskih mestnih oblasti, da bi v mestu prepovedale parado ponosa, in zaradi nasilnih napadov nasprotnikov parade na mirno povorko; obsoja širjenje napačnih informacij in ciljno usmerjene spletne dezinformacijske kampanje pod okriljem lokalnih medijev v Moldaviji, ki so povezani z Rusijo; poziva Moldavijo, naj vsem zagotovi pravico do svobode zbiranja;

36. poziva Moldavijo, naj izboljša pravni in institucionalni okvir za zaščito pravic manjšin, vključno z osebami LGBTI;

---

[3] Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

Akademsko sodelovanje in medosebni stiki

37. pozdravlja znaten napredek Moldavije pri usklajevanju visokošolskega sistema z evropskim visokošolskim prostorom, vključno s sodelovanjem treh moldavskih ustanov v zavezništvih evropskih univerz kot pridruženih partnerjev; pozdravlja tudi zavezanost države mednarodni razsežnosti programa Erasmus+ 2021–2027 in njeno sodelovanje v štirih delovnih skupinah evropskega izobraževalnega prostora;

38. pozdravlja dejstvo, da se Moldavija vse bolj vključuje v evropske raziskovalne in inovacijske mreže, ter spodbuja k nadaljnjemu povezovanju s programom Obzorje Evropa, kar bi univerzam in raziskovalnim ustanovam omogočilo dostop do evropskih sredstev, skupne raziskovalne infrastrukture in znanstvenih partnerstev;

Energija, okolje in povezljivost

39. pozdravlja nenehna prizadevanja države, da bi moldavski energetski sektor uskladila s pravnim redom EU in pospešila njegovo popolno vključitev v energetski trg EU ter tako zagotovila energetsko varnost in odpornost Moldavije;

40. z zadovoljstvom ugotavlja, da je Moldavija med državami članicami Energetske skupnosti dosegla najvišje rezultate pri prenosu evropske zakonodaje, pri čemer je bila tudi prva med pogodbenicami Skupnosti pri popolnem prenosu svežnja za povezovanje trga električne energije; poziva Komisijo, sekretariat Energetske skupnosti in druge ustrezne akterje, naj najpozneje do leta 2028 poskrbijo za popolno povezavo Moldavije s trgom električne energije EU;

41. poudarja, da bi morali, če želi Moldavija še okrepiti svojo energetsko odpornost, moldavski organi s podporo EU nadaljevati diverzifikacijo virov oskrbe z energijo, pospešiti svojo vključitev v evropski energetski trg, povečati naložbe v energijsko učinkovitost javnih in stanovanjskih stavb, povečati domačo proizvodnjo energije ter spodbujati zmanjšanje povpraševanja; pozdravlja, da je Moldavija občutno povečala delež energije iz obnovljivih virov, ki je leta 2025 dosegel približno 25 % porabe in 1 GW skupne nameščene zmogljivosti, kar je pomemben mejnik pri razvoju lokalne proizvodnje energije in energetskega prehoda države;

42. pozdravlja akcijski načrt iz marca 2025, ki ga je za odpravo vsakršne odvisnosti od ruskih energetskih virov v sektorjih električne energije, plina in nafte vlada sprejela v okviru izvajanja celovite strategije EU in Moldavije za energetsko samooskrbo in odpornost z dne 4. februarja 2025; opozarja, da je Rusija leta 2025 prenehala oskrbovati elektrarno Cuciurgan s plinom, da bi s prisilo vplivala na mednarodne odločitve Moldavije, ter da so posledice energetske

krize, ki je sledila, najprej čutili prebivalci na obeh straneh reke Dnester;

43. pozdravlja dokončanje gradnje 400 kV nadzemnega električnega voda Vulcănești-Kišinjev decembra 2025, pri čemer naj bi se prenos električne energije prek električnega voda začel leta 2026; je seznanjen, da ta praktični korak zmanjšuje odvisnost Moldavije od energetske infrastrukture v pridnestrski regiji in njeno izpostavljenost sovražnemu vplivu Rusije ter ji omogoča, da se prek Romunije varno in zanesljivo poveže z evropskim električnim omrežjem;

44. poziva Komisijo, naj v največji možni meri izkoristi sredstva za čezmejno sodelovanje, ki bodo na voljo v okviru prihodnjega instrumenta Globalna Evropa ter Sklada za nacionalna in regionalna partnerstva, da bi se še dodatno pospešila vključitev moldavske prometne, energetske in digitalne infrastrukture v evropski enotni trg; poudarja, da bi bilo treba pri tem financiranju dati prednost projektom z velikim učinkom, med drugim na področju prometa, energetike in digitalne infrastrukture, kar vključuje čezmejne povezave, domačo proizvodnjo obnovljive energije, energijsko učinkovitost, usklajevanje z omrežjem TEN-T, sinhronizacijo energetskih omrežij in širitev širokopasovnih povezav; spodbuja k hitremu razvoju projektov dodatnih energetskih povezav z Moldavijo, kot sta 400-kV nadzemna električna voda Suceava–Bălți in Gutinaș–Strășeni;

45. ostro obsoja ruske napade na ukrajinsko energetsko infrastrukturo marca 2026, ki so ogrozili energetsko in vodno varnost Moldavije, neposredno vplivali na varnost vodnih virov in javno zdravje 80 % državljanov države, za katere je reka Dnester glavni vir sladke in pitne vode, ter povzročili 15-dnevne okoljske izredne razmere v Republiki Moldaviji; pozdravlja hiter in usklajen odziv moldavskih in ukrajinskih oblasti ter operaterjev prenosnih sistemov ter poziva EU in njene države članice, naj Moldaviji zagotovijo dodatna finančna sredstva, tehnično pomoč in specializirano opremo, da bi povečale njene zmogljivosti za spopadanje s prihodnjimi ekološkimi nesrečami;

46. poudarja, da se Moldavija še naprej spoprijema z znatnimi okoljskimi izzivi, med drugim z onesnaženostjo zraka in vode, nezadostno infrastrukturo za ravnanje z odpadki ter nenehno izgubo biotske raznovrstnosti; poudarja, da je treba okrepiti upravne zmogljivosti, izboljšati izvrševanje okoljske zakonodaje in zagotoviti ustrezne naložbe v okoljsko infrastrukturo;

47. opozarja, da je Moldavija že močno izpostavljena hudim varnostnim, gospodarskim in socialnim posledicam obsežne ruske vojne agresije proti Ukrajini; izraža globoko zaskrbljenost, da bo država zdaj med tistimi, ki jih bodo najbolj prizadele vse hujše svetovne gospodarske in energetske krize, ki so posledica vojne na Bližnjem vzhodu; poziva

EU in njene države članice, naj izkažejo nadaljnjo neomajno solidarnost z Moldavijo ter zagotovijo potrebno podporo za ublažitev vpliva teh prekrivajočih se zunanjih pretresov na njene državljane in gospodarstvo;

Sodelovanje na področju skupne zunanje in varnostne politike ter napredek pri reševanju pridnestrskega vprašanja

48. izreka pohvalo Moldaviji za njeno vztrajno sodelovanje pri zunanjepolitičnih vprašanjih in za njeno dosledno usklajevanje s stališči skupne zunanje in varnostne politike EU; ugotavlja, da je bila stopnja usklajenosti Moldavije z zunanjo, varnostno in obrambno politiko EU, vključno z upoštevanjem sankcij EU proti Rusiji, 88-odstotna; poziva to državo, naj usklajenost še naprej povečuje, tudi kar zadeva omejevalne ukrepe proti Rusiji, in naj še naprej sodeluje pri preprečevanju izogibanja sankcijam proti Rusiji in Belorusiji, ki so povezane z rusko vojaško agresijo proti Ukrajini; izreka pohvalo Moldaviji, ker gosti največje število razseljenih Ukrajincev na prebivalca in ker spričo velikega pritoka beguncev obvladuje občutne socialne, gospodarske in upravne pritiske; pozdravlja povečano sodelovanje Moldavije pri misijah in operacijah EU v okviru skupne varnostne in obrambne politike EU, na primer pri operaciji Althea v Bosni in Hercegovini ter pri misiji EU za usposabljanje v Somaliji;

49. priznava vlogo tristranskega sodelovanja med Moldavijo, Romunijo in Ukrajino (t. i. trikotnik iz Odese) pri krepitvi regionalne varnosti, napredovanju procesa vključevanja Moldavije in Ukrajine v EU, izboljšanju povezljivosti teh držav z EU ter boju proti hibridnim grožnjam Ruske federacije, vključno z dezinformacijami in tujim manipuliranjem z informacijami, kibernetskimi napadi in grožnjami na področju energetike;

50. pozdravlja podaljšanje mandata partnerske misije EU v Republiki Moldaviji (EUPM) do 31. maja 2027 in poziva države članice, naj prispevajo potrebne strokovnjake in finančna sredstva; spodbuja EU, naj prek partnerske misije Evropske unije v Moldaviji, skupin za hitro odzivanje na hibridne grožnje, enot za hitro odzivanje na kibernetske grožnje in rezerve za kibernetsko varnost še naprej podpira odpornost in pripravljenost Moldavije, na primer na rusko vmešavanje, kot ga ne pomnimo;

51. poudarja, da fizične napade na ključno infrastrukturo in varnostne provokacije sistematično spremljajo kampanje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, katerih cilj je širiti strah med prebivalstvom in spodkopavati zaupanje javnosti v moldavske oblasti; zato poudarja, da je ključnega pomena moldavskim institucijam zagotoviti zanesljiva orodja za hitro obveščanje v kriznih razmerah, da se bodo lahko učinkovito borile proti dezinformacijam in zagotovile hitro širjenje dejanskih informacij; posebej opozarja na ukrepe, ki so bili leta 2025 sprejeti za izboljšanje operativnih

zmogljivosti centra za strateško komuniciranje in boj proti dezinformacijam ter nacionalne agencije za kibernetsko varnost; poziva, naj se v letu 2027 in pozneje, tj. pred predvidenim datumom pristopa, zagotovi strateška uporaba razpoložljivih sredstev, da se povečajo zmogljivosti Moldavije na področju strateškega komuniciranja, kibernetske varnosti ter boja proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; poziva EU, naj izkušnje, pridobljene v Moldaviji, uporabi pri zaščiti volilnega procesa in demokratičnih institucij ter boju proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju doma in v drugih državah kandidatkah; v zvezi s tem pozdravlja prizadevanja javnih radiotelevizij držav članic, da bi moldavski javnosti ponudile vsebine, ki temeljijo na dejstvih;

52. izraža zaskrbljenost zaradi instrumentalizacije verskih struktur v politične namene v skladu z rusko vojaško doktrino in nacionalno varnostno strategijo, med drugim s poskusi vplivanja na javno mnenje in volilne procese na načine, ki bi lahko ogrozili evropsko pot Moldavije; poziva moldavske oblasti, naj zagotovijo popolno spoštovanje verske svobode, hkrati pa preprečijo vsakršno neupravičeno zunanje vmešavanje ali manipulacijo, ki bi lahko vplivala na demokratične procese in strateško usmeritev države; odločno obsoja, da se metropolija Kišinjeva in vse Moldavije, ki je povezana z Moskvo in pripada ruski pravoslavni cerkvi, v Republiki Moldaviji uporablja kot sredstvo za ruske dezinformacije, vmešavanje v volitve in hibridni vpliv;

53. ponovno poudarja, da je v celoti zavezan ozemeljski celovitosti Moldavije in mirni rešitvi pridnestrskega konflikta, ki bo temeljila na suverenosti in ozemeljski celovitosti Moldavije znotraj njenih mednarodno priznanih meja; spodbuja Moldavijo, naj si še naprej prizadeva za ponovno vključitev, in poziva Rusko federacijo, naj izpolni svoje mednarodne obveznosti ter zagotovi takojšen in brezpogojen umik vsega svojega vojaškega osebja, opreme in streliva iz pridnestrske regije, saj njihova prisotnost pomeni hudo kršitev mednarodnega prava in neposredno varnostno grožnjo Moldaviji in širšemu evropskemu sosedstvu;

54. podpira postopen pristop moldavskih oblasti k ponovnemu vključevanju države z močnim poudarkom na oprijemljivih socialno-ekonomskih koristih za državljane na obeh bregovih reke; poziva EU, naj aktivno prispeva k mirnemu procesu ponovne vključitve, med drugim s pomembnimi prispevki v sklad za konvergenco, ki bo podpiral postopno usklajevanje pridnestrske regije z moldavskim pravnim, gospodarskim in socialnim okvirom ter zagotovil konkretne izboljšave javnih storitev in lokalne infrastrukture za državljane;

55. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Rusija trenutno poskuša izkoristiti in zaostriti napetosti, ki vladajo med avtonomno teritorialno regijo Gagavzija in moldavskimi oblastmi; podpira in spodbuja nadaljnja

prizadevanja moldavske vlade, da bi te izzive rešili s konstruktivnim dialogom in vključujočimi reformami; poziva regionalne oblasti, naj se v ta dialog vključijo v dobri veri ter poskrbijo za ustrezno organizacijo svobodnih, poštenih, preglednih in zakonitih volitev v regiji, ki bodo v celoti skladne z moldavsko zakonodajo; ponovno poudarja, da so stabilni in sodelovalni odnosi med prestolnico in regijami ključnega pomena za notranjo stabilnost Moldavije in njen nadaljnji napredek na poti pristopa k EU;

56. pozdravlja odločitev Moldavije, da izstopi iz rusko dominirane Skupnosti neodvisnih držav, kar je suverena in strateška odločitev, ki odraža trajno evropsko pot države; poziva k obravnavi zapuščine sovjetskega obdobja, na primer z odpravo tajnosti arhivov nekdanjih sovjetskih varnostnih služb, in spodbuja razpravo o sovjetskih propagandnih simbolih na javnih mestih;

57. odločno obsoja ponavljajoče se, nepooblaščene vpade ruskih dronov v moldavski zračni prostor in na moldavsko ozemlje od leta 2022, ki pomenijo resno kršitev suverenosti in ozemeljske celovitosti Moldavije; opozarja, da taka dejanja neposredno ogrožajo varnost civilnega prebivalstva in regionalno stabilnost, ter ponovno poudarja, da je treba dosledno spoštovati mednarodno pravo; pri tem poudarja ključni pomen vlaganj v infrastrukturo za nadzor in zaščito zračnega prostora;

58. pozdravlja nadaljnjo podporo oboroženim silam Moldavije v okviru evropskega mirovnega instrumenta; ponovno poziva države članice, naj glede na sedanje varnostne grožnje dodatno povečajo sredstva evropskega mirovnega instrumenta za Moldavijo, da bi okrepile njene obrambne zmogljivosti; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z ESZD v sklopu pristopnega procesa zagotovi bolj strukturirano, predvidljivo in večjo podporo za krepitev varnostnih in obrambnih zmogljivosti Republike Moldavije ter njeno uskladitev z varnostnimi standardi EU; poziva k nadaljnji podpori modernizaciji moldavskega obrambnega sektorja, vključno z zmogljivostmi zračne obrambe; poudarja, da je Moldavija zaradi svoje strateške lege in dragocenih izkušenj v realnem času ne le tista, ki se ji varnost zagotavlja, temveč tudi sama zagotavlja varnost EU; pozdravlja priznanje Moldavije kot države, za katero se lahko v okviru programa za evropsko obrambno industrijo skupaj naročijo dodatne količine obrambnih proizvodov, pri čemer se stopnja finančnega prispevka EU poveča s 15 % na 25 %, in poziva, naj se ta preferencialna obravnava vključi v strukturo za obdobje po letu 2027;

°

° °

59. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve

in varnostno politiko ter predsednici, vladi in parlamentu Republike Moldavije.